

Készenlével!

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
2.K.30.398/2014/8-I.

Alkotmánybíróság
Budapest
Pf. 773.
1535

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG			
Ügyszám:	111 / 1452-0 / 2014.		
Érkezett:	2014 AUG 26.		
Példány:	1	Kezelőiroda:	
Melléklet:	8 db		P-1

A [redacted] által képviselt [redacted] felperesnek a [redacted] által képviselt Emberi Erőforrások Minisztere alperes ellen egyházi ügyben hozott közigazgatási határozat (22540/7/2013/EKEF) bírósági felülvizsgálata iránti indított perében - mint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2.K.30.398/2014 számon indult ügy bírója - a 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. (1) bekezdése alapján kezdeményezem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CCVI. törvény 2013. augusztus 1. napjától hatályos 14.§ c) pont ca), cb) alpont, g), h), i) pont, 14/A.§ (1)-(3) bekezdések, 14/C.§, 14/D.§ (2) bekezdés, 15.§, 16.§ valamint az 295/2013. (VII.29.) Korm. rendelet 1.§ c)-d) pont és 3.§ (1) bekezdés ac) alpont és b) pont ba), bb) és bc) alpontok rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét, illetve nemzetközi szerződésbe ütközését, és - figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglaltakra -

- elsődlegesen azokat az Abtv. 41. § (1) bekezdése és 45. §-a alapján visszamenőleges hatállyal semmisítse meg, vagy
- másodlagosan rendelje azok általános alkalmazási tilalmát a jelen és valamennyi, bármely bíróság előtt folyamatban lévő ugyanilyen ügyben [6/2014. (II. 26.)AB határozat]. vagy
- harmadlagosan rendelje azok egyedi ügyben történő alkalmazhatatlanságát.

A törvényes képviselője szerint jelenlegi formában és névvel 1998. szeptember 11. óta működő [redacted] (a továbbiakban Gyülekezet) 2012. február 29-éig az 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartásba vett egyház volt. A Gyülekezet szerepelt a 8/2012. (II.29.) OGY határozatban (OGYh), ezért a 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban **módosítás előtti Ehtv.**) 2012. augusztus 31-éig hatályos 34.§ (1) bekezdésének hatálya alá tartozott.

A több egyház - közöttük a Gyülekezet – indítványa alapján hozott 6/2013. (III.1.) AB határozat (a továbbiakban **Abh1.**) visszaható hatállyal megsemmisítette a módosítás előtti Ehtv. 14.§ (3)-(5) bekezdését, valamint 34.§ (2) bekezdését, a 34.§ (4) bekezdésre pedig alkalmazhatósági tilalmat mondott ki, és e jogszabályhelyekkel szoros tartalmi összefüggés okán megsemmisítette a módosítás előtti Ehtv. 7.§ (1) bekezdésének „és az Országgyűlés által elismert” szövegrészét, a 14.§ (1) bekezdését, a 37.§ (1) bekezdését, valamint a 2012. szeptember 1-től hatályos 34.§ (1) bekezdését. A módosítás előtti Ehtv. 14.§ (3)-(5) bekezdéseit, 34.§ (2) és (4) bekezdését az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikkével, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésével ítélte ellentétesnek (Abh1. 212), míg a 34.§ (1) bekezdés vonatkozásában az Alaptörvény VII. cikk és az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésének megsértését is kimondta (Abh1. 224). Az Alkotmánybíróság megállapította a következőket is (Abh1. rendelkező rész 5. pont): az Alaptörvény VII. és XV. cikkéből eredő alkotmányos követelmény, hogy az állam a vallási csoportok önálló működését lehetővé tevő sajátos egyházi jogállás, valamint az egyházak számára hozzáférhető további jogosultságok megszerzését a vallásszabadsághoz való joghoz, illetve az adott jogosultsághoz igazodó, tárgyilagos és ésszerű feltételek alapján, az Alaptörvény XXIV., illetve XXVIII. cikkének

megfelelően, tisztességes eljárásban, jogorvoslati lehetőség mellett biztosítsa. A módosítás előtti Ehtv. 7.§ (4) bekezdés, 15-16.§ és 17.§ megsemmisítését arra tekintettel nem rendelte el, hogy a megsemmisített jogszabályi rendelkezések következtében az egyházi jogállásuktól meg nem fosztott kérelmezők - közöttük a Gyülekezet is - adataikat bejelenthetik a miniszternek nyilvántartásba vétel végett, melynek folytán már nem áll fenn hátrányos megkülönböztetés az OGYh-ban elutasított és a törvény mellékletébe felvett egyházak között (Abh1. 217-219). Az Alkotmánybíróság az Abh1. indokolásában ezt meghaladóan rögzítette, hogy az állammal szemben nem alkotmányos elvárás, hogy minden egyház ténylegesen azonos jogosultságokkal rendelkezzen, és minden egyházzal ugyanolyan mértékben működjön együtt az állam (Abh1. 155), azonban az egyházi elismeréshez társított többlet jogosultságok esetén az elismerésnek meg kell felelnie a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslatihoz való jog követelményének (Abh1. 167). A döntési jogkör vonatkozásában az Alkotmánybíróság az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésének tükrében különösen aggályosnak tekintette az egyházi jogi státuszt érintő alapjogi vonatkozású egyedi ügyek Országgyűléshez való telepítését (Abh1. 203, 205). Az Alkotmánybíróság a módosítás előtti Ehtv. 14.§ (2) bekezdés (elismerés tartalmi követelményei) alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló panaszokat érintettség hiányában utasította vissza.

A Gyülekezet az ABh1. meghozatalát követően, a 2013. augusztus 1-jével, majd 2013. szeptember 1-jével módosított Ehtv. (a továbbiakban a módosítás napjától függetlenül együtt: **Ehtv.**) 33.§ (1) bekezdése és 14/B.§-a alapján 2013. október 2-án bevett egyházként történő elismerését kezdeményezte az Emberi Erőforrások Miniszterénél (a továbbiakban Miniszter). A Gyülekezet az Ehtv. 33.§ (2) bekezdése szerint közzétett közleményben szerepelt.

A Miniszter a Gyülekezet kezdeményezését a közigazgatási per tárgyát képező, 2013. december 7-én hozott 22540/7/2013/EKEF számú határozatában elutasította. Az elutasítás jogalapját arra helyezte, hogy a Gyülekezet nem igazolta az Ehtv. 14.§ c) pontjában és a 295/2013. (VII.29.) Korm. rendelet (**Ehtv.vhr.**) 1.§ g) pontjában foglalt feltételeket, előbbi hiányában pedig az Eht. 14/B.§ (3) bekezdés alkalmazása is szükségtelen. A Gyülekezet a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte, álláspontja szerint a Miniszter határozata alaptörvény-ellenes és nemzetközi jogi normába ütköző jogszabályon alapul.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam. A C) cikk (1) bekezdése szerint a magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

Az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

Az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez. A (2) bekezdés értelmében mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban Egyezmény) 9. cikke szerint: 1. Mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és vallásszabadsághoz; ez a jog magában foglalja a vallás vagy meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben istentisztelet, oktatás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatásának jogát. 2. A vallás vagy meggyőződés kifejezésre juttatásának szabadságát csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a közbiztonság, a közrend, közegészség vagy az erkölcsök, illetőleg mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükségesek. Az Egyezmény 11. cikke a következő: 1. Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát. 2. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a Cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.

Az Ehtv. 14.§ c) és g)-i) pontjai értelmében a vallási tevékenységet végző szervezetet az Országgyűlés egyházként ismeri el, ha c) legalább ca) százéves nemzetközi működéssel rendelkezik vagy cb) húsz éve szervezett formában, vallási közösségként működik Magyarországon és Magyarország lakosságának 0,1 százalékát elérő taglétszámmal rendelkezik, g) tanai és tevékenységei nem sértik az ember testi-lelki egészséghez való jogát, az élet védelmét, az emberi méltóságot, h) a vallási tevékenységet végző szervezettel szemben - működése során - nemzetbiztonsági kockázat nem merült fel és i) a közösségi célok érdekében történő együttműködés iránti szándékát és annak hosszú távú fenntartására való képességét különösen alapszabálya, tagjainak száma, a kezdeményezést megelőzően a 9. § (1) bekezdése szerinti területeken végzett tevékenysége és az ilyen tevékenységnek a lakosság nagyobb csoportja számára való hozzáférhetősége bizonyítja.

Az Ehtv. 14/A.§ (1)-(3) bekezdései:

(1) A 14. § c) pont ca) alpontja szerinti nemzetközi működést a) legalább két országban egyházi státusszal rendelkező és azonos hitelveket valló egyházak által kiállított igazolás, b) legalább két országban működő és azonos hitelveket valló egyházak, tagegyházak szövetsége által a szövetségi tagságról kiállított igazolás, vagy c) legalább két országban működő részegyházakat összefogó világegyház által kiállított igazolás alapján kell megállapítani.

(2) A 14. § c) pont cb) alpontja szerinti működésbe beszámít az e törvény hatálybalépése előtt a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján

nyilvántartásba vett egyházként, valamint a 2012. január 1-je és a vallási közösségek jogállásával és működésével kapcsolatos törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CXXXIII. törvény hatálybalépése, illetve a 33. § (3) bekezdésében meghatározott időpont között alapcélként vallási tevékenységet végző szervezetként való működés is.

(3) A 14. § c) pont cb) alpontja szerinti taglétszámot a Magyarország lakosság számára vonatkozóan - a kezdeményezés benyújtását megelőzően - a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett legutolsó adat alapulvételével kell meghatározni.

Az Ehtv. 14/C.§ szövege a következő:

(1) A bizottság a miniszter 14/B. § (4) bekezdése szerinti közlése alapján a vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerésére vonatkozó törvényjavaslatot - és ha a 14. § g)-i) pontjában meghatározott feltételek nem állnak fenn, a törvényjavaslatához kapcsolódóan országgyűlési határozati javaslatot - terjeszt az Országgyűlés elé. A bizottság a törvényjavaslatot, illetve az országgyűlési határozati javaslatot a miniszter 14/B. § (4) bekezdése szerinti közlésétől számított 60 napon belül nyújtja be.

(2) A bizottság eljárásában a vallási tevékenységet végző szervezet nyilvános bizottsági ülésen történő meghallgatása kötelező.

(3) Az Országgyűlés a törvényjavaslat tárgyalása során a 14. § g)-i) pontjában meghatározott feltételek fennállásának vizsgálata alapján a törvényjavaslat benyújtásától számított 60 napon belül a közösségi célok érdekében a vallási tevékenységet végző szervezettel való együttműködés céljából a törvényjavaslat elfogadásával dönt a vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismeréséről.

(4) Ha az Országgyűlés a vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerését nem támogatja és a törvényjavaslatot nem fogadja el, a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül dönt az országgyűlési határozat elfogadásáról. Az országgyűlési határozat tartalmazza, hogy a 14. § g)-i) pontjában meghatározott melyik feltétel hiányát és milyen okból állapította meg az Országgyűlés.

(5) Az országgyűlési határozat közzétételétől számított egy éven belül a vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerésére irányuló ismételt kezdeményezés nem indítható.

Az Ehtv. 14/D.§ (2) bekezdése értelmében a vallási tevékenységet végző szervezet az országgyűlési határozat felülvizsgálatát az Alkotmánybíróságtól az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott eljárás keretében kérheti.

Az Ehtv. 15. § -a szerint a vallási tevékenységet végző szervezet az e törvénynek az adott bevett egyház felvételére vonatkozó módosítása hatálybalépésének napjától minősül bevett egyháznak.

Az Ehtv. 16. § (1) bekezdése szerint a miniszter az e törvénynek az adott bevett egyház felvételére vonatkozó módosítása hatálybalépését követő 30 napon belül a bevett egyházat nyilvántartásba veszi.

Az Ehtv.vhr. 1.§ c)-d) pontjai: a vallási tevékenységet végző szervezet a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 14/B. § (1) bekezdése szerinti kezdeményezéshez csatolja a vallási tevékenységet végző szervezet /.../ c) taglétszámának az Ehtv. 14. § c) pont cb) alpontjában meghatározott feltételnek való megfelelésének bizonyítására alkalmas okiratot, d) az Ehtv. 14/A. § (1) bekezdésében meghatározott igazolást /.../

Az Ehtv.vhr. 3.§ (1) bekezdés ac) alpont és b) pont ba), bb) és bc) pontjai szerint a kirendelt

szakértő szakvéleményt ad arra vonatkozóan, hogy /.../ ac) húsz éve szervezett formában, vallási közösségként működik Magyarországon, b) az Ehtv. 14/A. § (1) bekezdésében meghatározott igazolást kiállító szervezet ba) legalább két országban egyházi státusszal rendelkezik és azonos hitelveket vall a vallási tevékenységet végző szervezettel, bb) legalább két országban működik és azonos hitelveket valló egyházak, tageszervezetek szövetsége, amelynek a vallási tevékenységet végző szervezet az igazolás kiállításakor igazolhatóan tagja, bc) világegyházként legalább két országban működő részegyházakat fog össze és a vallási tevékenységet végző szervezet is részegyháznak minősül.

Az Ehtv. bevett egyházként történő elismerésének feltételei és az elismerési eljárás szabályai a módosítás előtti Ehtv.-ben foglaltakhoz képest összefoglalva annyiban változtak, amennyiben (a) az elismerés feltételeinek katalógusa bővült. illetve részletesebbé vált, (b) az elismerési feltételek vizsgálata - egymást szükségszerűen feltételezve - megoszlik a Miniszter és az Országgyűlés között, mely szervek döntéseivel szemben különböző fórumokon (c) jogorvoslat kezdeményezhető.

A közigazgatási bíróság álláspontja szerint – mely jelentős mértékben a Magyar Keresztény Mennonita Egyház és társai kontra Magyarország ügyben az EJEB 2014. április 8-án hozott ítéletében (a továbbiakban **ítélet**), valamint a 27/2014. (VII.23.) AB határozat (a továbbiakban **Abh2.**) indokolásának 29-33. pontjaiban kifejtettekre történő utalás - az Ehtv. a teljes egyházi jogállást továbbra is csak az Országgyűlés által elismert, az Ehtv. terminológiájában bevett egyházaknak biztosítja, az el nem ismert vallási közösségek - a törvény szerint: vallási tevékenységet végző szervezetek - számára nyitva álló névhasználati rendelkezés (Ehtv.7.§), adománygyűjtési jog (Ehtv. 19/A.§ (2) bekezdés), Kormányval való megállapodás lehetősége (Ehtv. 9.§ (1) bekezdés) a bevett egyházaknak biztosított többletjogokat (Ehtv. 20-23.§ egyes rendelkezései) nem ellensúlyozzák. A bevett egyházi jogállás megszerzéséhez szükséges feltételeknek azonban tárgyilagosnak és ésszerűeknek (Abh1. 5. pont) kell lenniük a vallásszabadsághoz való alapjog érvényesülése érdekében, a feltételek pedig a semlegesség és pártatlanság elvével összefüggő „nyomás társadalmi szükséglet” (Egyezmény 9. cikk 2. pont , 11. cikk 2. pont, ítélet 115.), valamint a szükségesség-arányosság tesztjét (Alaptörvény I. cikk 3. bekezdés) is ki kell, hogy elégítsék. Tekintettel arra, hogy a vallási közösség - a perbeli esetben a bevett egyházi - jogállás megszerzésére vonatkozó állami döntés nem lehet önkényes (lásd Abh1. 147. és ABh2. 47.), a többletjogosultságokkal járó jogállás megszerzésére vonatkozó döntés sem lehet önkényes.

Az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben is rámutatott arra, hogy bár az elismerés kezdeményezésével kapcsolatos minimális létszám és a vallási közösség működésének időtartama feltétele lehet az egyházkénti elismerésnek (Abh1. 143), azonban - figyelemmel az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) gyakorlatára is (40825/98.) - a jogilag már elismert vallási közösség számára a többletjogosultságokkal járó jogállás elismerésének megszerzéséhez egy tíz éves várakozási idő a megkülönböztetés és vallásszabadsághoz való jog megsértését jelentette. Az Alkotmánybíróság korábbi döntésein keresztül rámutatott ismételt arra is, hogy az egyházi jogállás olyan jogosultság, mely a vallásszabadsághoz való joggal szorosan összefügg (Abh1. 147.).

Az EJEB ítéletében kijelentette, hogy az Egyezmény 11. cikk rendelkezései sérelmet szenvedtek a 9. cikkel összefüggésben. Az EJEB megállapítása szerint a kérelmező közösségek - közöttük a Gyülekezet - az ABh1. után sem tudták teljes mértékben visszanyerni korábbi státuszukat, mely annak tükrében lényeges, hogy a kérelmezőket korábban egyházként olyan törvény - az 1990. évi IV. törvény - alapján ismerték el, mely hatályban volt már akkor, amikor Magyarország az

Egyezményhez csatlakozott (ítélet 96. pont). A kétszintű elismerési rendszer - vallási tevékenységet végző szervezet illetve bevett egyház - kialakítása az állam mérlegelési jogköre, azonban az ilyen - az EJEK megállapítása szerint a magyar történelmi hagyományokkal nem konform - rendszerek jellemzően alkotmányos hagyományokon alapulnak, és az Egyezmény 9. cikkével különösen akkor állhatnak összhangban, ha a rendszer már az Egyezmény ratifikálása előtt is hatályban volt (Darby kontra Svédország, 11581/85.). Az ítélet 102. pontja szerint az egyházak elismerésére a hatályos - perben is alkalmazandó - magyar jog (Ehtv.) szerint a semlegesség követelményét természeténél fogva figyelmen kívül hagyó és az önkényesség kockázatát magában rejtő rendszerben kerülhet sor, az ismételt nyilvántartásba vételt indokoltá tevő meggyőző és kényszerítő ok pedig nem állt fenn (ítélet 104. pont). A kérelmező közösségek vallási meggyőződéseinek kifejezésre juttathatósága és a közösségek állammal való együttműködésének összefüggését illetően az EJEK egyértelműen rámutatott arra, hogy amikor az állam közcélú feladatait vallási közösségek segítségével is ellátja, partnereit nem diszkriminálhatja; a vallási tevékenységet végző szervezetekhez képest jelentős előnyökkel járó bevett egyházi jogállás elnyeréséhez (az előnyök tekintetében lásd fentebb az ABh2.-ben tett azonos megállapításokat is) a jogalkotó által meghatározott együttes követelmények ellentmondanak a semlegesség és pártatlanság követelményének. Az ítélet végső konklúziója szerint a kérelmezők egyházi jogállásuktól történt megfosztásával, politika által befolyásolt újra nyilvántartásba vételi eljárás bevezetésével, illetve a bevett egyházakhoz viszonyított eltérő bánásmód folytán sérült az Egyezmény 11. cikke a 9. cikkel összefüggésben.

A módosítás előtti Ehtv.-ben felsorolt egyes elismerési feltételeket (14.§ (2) bekezdés) az Alkotmánybíróság ugyan az ABh1.-ben érdemben nem vizsgálta (lásd ABh1. 227), a közigazgatási bíróság álláspontja szerint azonban az ABh1. rendelkező részének 5. pontjában megfogalmazott tárgyilagosság és ésszerűség követelménye az Ehtv. 14.§ c) pont ca) és cb) alpontjaira, valamint az ezeket konkretizáló 14/A.§ (1)-(3) bekezdéseire, továbbá e jogszabályhelyek végrehajtását szolgáló Ehtv.vhr. 1.§ c)-d) pont és 3.§ (1) bekezdés ac) alpont és b) pont ba), bb) és bc) alpont rendelkezéseire is megfelelően vonatkoztatható.

A közigazgatási bíróság álláspontja szerint az Ehtv. az ABh1.-ben megállapított alaptörvény-ellenes helyzetet csak részben orvosolta azzal, hogy a Miniszter és az Országgyűlés döntésével szemben a jogorvoslat lehetőségét (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés) biztosította. Az Ehtv.-nek ugyanakkor a bevett egyházi jogállás elismeréséhez, és az ahhoz kapcsolódó többletjogosultságok elnyeréséhez szükséges indítvánnyal érintett feltételei - az előző bekezdésben felsorolt jogszabályhelyek - nem tárgyilagosság és nem ésszerűek, melyre tekintettel a tisztességes eljáráshoz való jog (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés), a vallásszabadsághoz való jog (Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdés) és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának (XV. cikk (2) bekezdés) alkotmányos követelménye továbbra is sérül. Az ítélet 91., 107., és 109-111. pontjai egymással összefüggésben az alábbiakat jelentik: a vallási közösségek konkrét jogi státuszra nem formálhatnak jogot, azonban ha az állam a különböző jogi státuszokhoz eltérő előnyöket (támogatást) biztosít, az előnyök odaítélése nem lehet diszkriminatív; az előnyök odaítélése diszkriminatív, amennyiben az állam a különböző jogi státuszokhoz különböző előnyöket rendel, és közcélú feladatainak ellátásához a vallási közösségek közül partnereket úgy választ, hogy az egyes jogi státuszok eléréséhez a semlegesség és pártatlanság követelményét sértő diszkriminatív feltételeket támaszt. Kiemelendő, hogy az Ehtv. 14.§ c) pontjában foglalt elismerési feltételt az EJEK a ítélet 111. pontjában kifejezetten diszkriminatívnak minősítette a Gyülekezet (és a többi kérelmező) vonatkozásában.

Az ítélettel megállapított jogsértésből következően az Ehtv. 14.§ c) pont ca) és cb) alpontjai, a

14/A.§ (1)-(3) bekezdés, valamint az Ehtv.vhr. 1.§ c)-d) pontjai, 3.§ (1) bekezdés ac) alpontja és b) pont ba), bb) és bc) alpontjai az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése mellett a VIII. cikk (1) bekezdésébe is ütköznek, továbbá a jogszabályhelyek - az ítéletre tekintettel - ellentétesek az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével.

Az EJEB ítéleteinek Alkotmánybíróság általi értékelése kapcsán a közigazgatási bíróság hivatkozik a 6/2014. (II.26.) AB határozat indokolásának 24. pontjára.

Az ítélet 111. pontjának egyértelmű megállapítása mellett az Ehtv. 14.§ c) pontjában foglalt feltétel az Alaptörvény XV. cikkére tekintettel abból a megközelítésből is aggályos, hogy az Ehtv. mellékletében felsorolt, az Országgyűlés által elismert egyházaknak nem kellett az Ehtv. III. fejezete szerinti eljárást kezdeményezniük, így ezen ex lege elismert egyházak vonatkozásában az Ehtv. 14.§ c) pontjában foglalt feltételeket igazolni sem kellett.

Az Ehtv. - függetlenül attól, hogy az Abh1. szerint az egyházi elismerésről való döntési jogkör törvényhozó hatalomhoz való telepítése különösen aggályos az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdéséből eredően - továbbra is fenntartotta az Országgyűlés általi elismerés intézményét (Ehtv. 14/C.§). Annak tükrében, hogy az Ehtv. 14.§ g), h) és i) pontjai - különösen a g) és i) pontok - magasan absztrahált feltételek, mely feltételeknek való megfelelés tárgyilagos és ésszerű kritériumait az Ehtv. nem tartalmazza, a politikai szempontok által determinált elismerés lehetősége - ahogyan azt más megközelítésben az EJEB is megállapította - továbbra sem zárható ki. Mindezek alapján a közigazgatási bíróság álláspontja szerint az Ehtv.-nek azok a hatályos anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezései - az Ehtv. 14.§ g), h), i) pontjai és a 14/C.§ (1)-(5) bekezdései - sem felelnek meg az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdés, VII. cikk (1) bekezdés VIII. cikk (2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés és XXIV. cikk (1) bekezdéseinek, melyek a többletjogosultságokkal járó bevett egyházi jogállás elismeréséről döntést hozó Országgyűlésre vonatkoznak; az Ehtv. 14/D.§ (2) bekezdés és 15-16.§-ai pedig az Ehtv. előbbi rendelkezéseivel való szoros összefüggés okán tekinthetők alaptörvény ellenesnek. Az Ehtv. 14.§ g) és h) pontjai másrészt jogi feltételek is lenének, melyek vizsgálatának Országgyűléshez telepítése szintén a politikai determináltságú elismerés irányába mutat. A közigazgatási bíróság nézete szerint az Ehtv. 15. és 16.§-a - figyelemmel az Abh1. 6. pontjára - az Abtv. 31.§ (1) bekezdésének alkalmazásában nem „ítélt dolog”, mert az Ehtv. 15-16.§-ai az Abh1. után hozott törvénnyel megállapított rendelkezések, és az Abh1. önmagában is „a körülmények alapvető megváltozásának” értékelhető.

A közigazgatási bíróság álláspontja szerint - tekintettel arra, hogy az Egyezményt törvény hirdette ki - az Ehtv. indítvánnyal érintett rendelkezései és az 1993. évi XXXI. törvény között is ellentét áll fenn, mely a jogbiztonság elvébe ütközően az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével ellentétes helyzet.

Figyelemmel az ítélet tartalmi kereteire, annak az ABh1. után kodifikált jog egészét érintő megállapításaira, az Abtv. 25.§ (1) bekezdésére, valamint az ABh2. 22-23. pontjaira - a közigazgatási bíróság nem kizárólag az előtte fekvő ügyben felülvizsgálandó határozatban kifejezetten hivatkozott jogszabályhely (Ehtv. 14.§ (1) bekezdés c) pont) normakontrollját indítványozza, hanem az Ehtv. mindazon rendelkezéseinek megsemmisítését, melyek az ítéletből következően a nemzetközi joggal, ezáltal az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdés és ezáltal a B) cikk (1) bekezdésével ellentétesek. A közigazgatási bíróság az Ehtv. 14.§ g), h), i) pont, 14/C.- 14/D.§, 15-16.§ rendelkezéseire vonatkozó indítvánnyal összefüggésben - függetlenül az Abtv. 32.§ (1) bekezdésétől - azt vette figyelembe, hogy a Gyülekezetnek a közigazgatási per tárgyát képező

miniszteri határozattal elbírált kérelme az egyházként való elismerésre vonatkozott, mely megközelítésben az Országgyűléshez telepített anyagi- és eljárásjogi rendelkezések is az ügyben alkalmazandó normának tekinthetők; az elismerési eljárás sajátossága (Miniszter – Országgyűlés) miatt az Abtv. 32.§ (1) bekezdésének megszorító értelmezése – vagyis annak tételezése, hogy normakontroll tárgya kizárólag a Miniszter által alkalmazott jogszabály lehet - a Gyülekezet által kezdeményezett elismerési eljárás ésszerű határidőn belüli befejezését (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés), az alanyi jogvédelmet és a perbe vitt jog érdemi elbíráhatóságát [39/1997. (VII. 1.) AB határozat] veszélyeztetné, egyúttal felvetné annak a kérdését is, hogy az Országgyűlésre vonatkozó rendelkezések normakontrollja egyedi ügyben kérelemre kezdeményezhető-e.

A közigazgatási bíróság összefoglalva úgy ítélte meg, hogy az előtte folyamatban lévő 2.K.30.398/2014. számú perben, melynek tárgya a felperes Gyülekezet által kezdeményezett elismerési eljárásban hozott miniszteri határozat bírósági felülvizsgálata, az alkalmazandó jog – az Ehtv. 2013. augusztus 1. napjától hatályos 14.§ c) pont ca), cb) alpont, g), h), i) pont, 14/A.§ (1)-(3) bekezdések, 14/C.§, 14/D.§ (2) bekezdés, 15.§, 16.§ valamint az 295/2013. (VII.29.) Korm. rendelet 1.§ c)-d) pont és 3.§ (1) bekezdés ac) alpont és b) pont ba), bb) és bc) alpont rendelkezései – nemzetközi szerződéssel, úgymint az Egyezmény 9. és 11. cikkeivel, és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, Q) cikk (2) bekezdés, VII. cikk (1) bekezdés VIII. cikk (2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés és XXIV. cikk (1) bekezdés rendelkezéseivel ellentétesek, ezért a per tárgyalásának az 1952. évi III. törvény 155/B. § (1) bekezdése alapján történt felfüggesztése mellett a T. Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte a fentiek szerint.

Budapest, 2014. augusztus 21.

A kiadmány hitelüül
tisztviselő

